Dosarul nr. 4r-3851/24 Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
4-23186109-02-4r-09092024 Judecător Liudmila BEȘLIU

D E C I Z I E
în numele Legii

11 decembrie 2024

mun.Chişinău

COLEGIUL PENAL AL CURŢII DE APEL CHIŞINĂU
Având în componența sa:
Președintele ședinței: Oxana ROBU
Judecători: Vitalie BUDECI și Vladislav SCHIBIN

a examinat, în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul declarat de către persoana în privința căreia a fost pornită cauza contravențională, URSU Sergiu împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-4094/2024 din 26 iulie 2024, în cauza contravențională intentată prin procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr MAI06 116820 din 19.12.2023 în privința lui **URSU Sergiu** în temeiul art.336 alin.(1) Cod contravențional.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
în procedura instanței de fond, din 26.12.2023 până la 26.07.2023;
în Curtea de Apel Chișinău, din 09.09.2024 până la 11.12.2024;
Procedura de notificare a părților a fost executată.

Verificând legalitatea Hotărârii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,

A C O N S T A T A T :

1. Potrivit procesului-verbal cu privire la constatarea faptei contravenționale seria/nr. MAI06 116820 din 19.12.2023, s-a stabilit că, la 03 noiembrie 2023, URSU Sergiu aflându-se la volanul automobilului de model *****, a parcat pe banda din mijloc pe str. bd. *****iar la cerințele funcționarului public cu statut public de a înmâna actele cet. URSU Sergiu a menționat că actele se află în autoturism, astfel s-a urcat la volan și s-a eschivat de la fața locului accelerând brusc.

Astfel, acțiunile cet. Sergiu URSU au fost calificate de către agentul constatator în baza art.336 alin. (1) Cod contravențional, adică ,, *Nesubordonarea cu rea-voință dispoziției sau cererii legitime a procurorului, a ofițerului de urmărire penală, a ofițerului de informații şi securitate, a angajatului cu statut special al Ministerului Afacerilor Interne, a altei persoane, aflate în exercițiul funcțiunii sau al datoriei obștești de asigurare a securității statului, de menținere, asigurare şi restabilire a ordinii publice,*

de asigurare a siguranței circulației rutiere, de executare a hotărârilor instanței de judecată şi a documentelor executorii şi de combatere a criminalității".

În temeiul art. 395 din Codul Contravențional, materialele cauzei contravenționale nominalizate au parvenit la Judecătoria Chișinău, (sediul Buiucani) pentru examinarea în fond a cauzei contravenționale în privința d-lui URSU Sergiu și stabilirea unei sancțiuni contravenționale.

2. *Prin Hotărârea Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani) nr. 4-4094/2024 din 26 iulie 2024,* URSU Sergiu a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 336 alin.(1) Cod contravențional*,* și în baza acestei Legi a-i stabilit o sancțiune contravențională cu amendă în mărime de 24 (*douăzeci și patru)* unități convenționale, ceea ce în corespundere cu art. 34 alin.(1) din Codul contravențional, constituie 1 200 (o mie două sute) lei.

A fost adus la cunoștință cet. URSU Sergiu că, în corespundere cu prevederile art. 34 alin.(3) din Codul Contravențional al RM, este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale. În acest caz se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral, cu excepția cazului în care a fost contestată decizia de aplicare a sancțiunii contravenționale şi contravenientul nu şi-a retras cererea de contestare a deciziei, emisă asupra cauzei contravenționale, până la cercetarea judecătorească.

3. *Nefiind de acord cu Hotărârea instanței de fond, persoana în privința căreia a fost pornită cauza contravențională, URSU Sergiu a declarat recurs* în termenul legal, prin care solicită admiterea recursului, casarea Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-4094/2024 din 26 iulie 2024, prin care să fie dispusă rejudecarea cauzei în instanța de fond în alt complet de judecată.

În motivarea recursului recurentul a menționat că, Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 26.07.2024 este neîntemeiată, din considerentul că, instanța a dat doar o apreciere probelor prezentate la materialele cauzei contravenționale, şi nu a solicitat administrarea suplimentară a unor acte probatorii în cazul constatării lipsei acestora, circumstanțe care ar fi putut fi examinate şi verificate prin prisma argumentelor participanților la proces, ca ulterior să fie emisă o hotărâre motivată, clară şi conform prevederilor legale la caz.

A invocat că instanța de fond a omis să formuleze o motivare corespunzătoare vizavi de chestiunile care au importanță decisivă în cauză şi care au fost invocate de contravenient. Astfel, instanța de fond s-a limitat la fraze generale, fără a fi dată o analiză amplă tuturor probelor administrate în cauza dată, fără a aprecia fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinenței, concludenții, utilității şi veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, limitându-se la mențiuni neclare, confuze și sumare.

Susține recurentul că agentul constatator a prezentat instanței informația cu privire la sancțiunile anterior aplicate recurentului, precum şi punctele de penalizare acumulate de acesta. Astfel, potrivit acestei probe, URSU Sergiu ar avea acumulate, atât inițial, cât şi total, 94 de puncte de penalizare, fapt ce nu corespunde adevărului şi nici nu se

încadrează în logica juridică. Or, acumularea a doar 15 puncte de penalizare presupune suspendarea exercitării dreptului special de conduce vehicule (art.36 alin.(2)), iar un astfel de demers nu a fost depus niciodată în instanța de judecată, respectiv recurentului niciodată nu i-a fost suspendat acest drept. Mai mult de atât, conform art.36 alin.(5) Cod contravențional, punctele de penalizare se anulează la expirarea termenului de 6 luni de la data constatării contravenției pentru care au fost aplicate sau de la data aplicării. Consecutiv, nicidecum nu puteau fi acumulate tocmai 94 de puncte de penalizare, deoarece în primul rând punctele anterior aplicate au fost stinse după expirarea a 6 luni, iar în al doilea rând din motiv că contravenientului nu i-a fost suspendat dreptul de a conduce vehicule.

Mai mult reține că probele prezentate au semen evidente de falsificare şi există un interes în prezentarea lor, din cauza că împreună cu agentul constatator sunt mai multe cauze pendinte în judecată, iar în legătură cu acest fapt a fost depusă o plângere la Procuratură. În continuare, potrivit probei prezentate de agentul constatator, a fost efectuat un apel la 112 de către un agent de patrulare, precum ca autoturismul de model ***** însă acest apel, din informația prezentată, a fost efectuat după 20 min. de la plecarea sa, fapt ce demonstrează rea intenția agentului constatator şi lipsa pretinsei fapte contravenționale

Subliniază, că, este necesar să fie audiați martorii indicați în procesele verbale de audiere a martorilor, deoarece nici într-un proces verbal audiere nu este indicată persoana ce a făcut redactarea şi dacă cele indicate în procesele-verbale au fost scrise personal de martori sau din cuvintele lor. Mai mult, procesele verbale au fost redactate după 2 ore de la pretinsa comitere a faptei contravenționale, astfel încât este necesară prezența martorilor în ședință pentru a confirma faptul dacă au scris și semnat procesele-verbale de audiere.

Prin urmare menționează, că în cadrul ședinței petentul a prezentat mai multe procuri ce acordă împuterniciri de a conduce acest mijloc de transport, iar la solicitările agentului constatator DANUȚA Sergiu petentul s-a conformat şi i-a prezentat actele pentru a fi verificate, fiindu-i returnate ulterior. Prin urmare, este absurdă alegația precum că URSU Sergiu nu s-a conformat cerinței de prezentare a actelor. În cadrul ședinței, agentul constatator DANUȚA Sergiu a afirmat că URSU Sergiu nu i-a prezentat actele colegului său, în momentul în care deja urcase în autoturism, or, colegul acestuia GUZUN V. nici nu s-a implicat în discuție şi nici nu s-a uitat în actele recurentului, când ele erau la colegul său DANUȚA Sergiu, care de altfel, i-a întocmit acest proces-verbal cu privire la contravenție.

Susține că elucidarea tuturor împrejurărilor menționate au o mare importanță la examinarea corectă a cauzei contravenționale, fapt omis atât de agentul constatator, cât și de instanța de judecată, or, la materialele cauzei contravenționale nu e nici o probă care ar demonstra vinovăția recurentului, în acest context, pornind de la premisa art.425 alin.(4) Cod contravențional, potrivit căreia "nici o probă nu are valoare prestabilită", simplul fapt al întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenție este insuficient pentru tragerea persoanei la răspundere contravențională, din motiv că nu e bazat pe probe

pertinente, concludente şi utile (confirmative), iar din acest motiv contravenientului i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil.

În contextul normelor precitate conchide contravenientul că instanța de fond urma să își întemeieze concluzia şi să aprecieze circumstanțele de fapt a cauzei prin prisma normelor legale care statuează că, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția persoanei, cât şi cele care dezvinovățesc persoana în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, precum şi circumstanțele atenuante sau agravante, iar la caz instanța emite o hotărâre care nu este clară şi temeinică, fiind contrară circumstanțelor cauzei şi normelor legale ce guvernează spețа dedusă judecății. Or, elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța de judecată nu a efectuat, prin ce au fost ignorate normele dreptului procedural și dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea hotărârii atacate şi remiterea cauzei la o nouă examinare, în aceiași judecătorie, în alt complet de judecată.

4. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

În conformitate cu art. 3 alin.(1) Cod de Procedură Penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

În conform art.471 alin.(1) alin.(1) Cod Contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

La judecarea recursului, Colegiul Penal reieșind din modificările operate prin Legea nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional”, în vigoare din 22.08.2023), în temeiul art. 447 alin.(1), (2) Cod de Procedură Penală (în redacția Legii nr. 245 din 31.07.2023 „pentru modificarea unor acte normative (modificarea Codului de procedură penală și a Codului contravențional”, în vigoare din 22.08.2023), Colegiul Penal a dispus examinarea cauzei penale în ordine de recurs, în lipsa părților, fiindu-le comunicat acestora despre data, ora și locul examinării cauzei penale și cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art.471 alin.(2) Cod Contravențional, agentul constatator, și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Chișinău, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată. Deci, cauza contravențională se va examina în lipsa părților în procedură scrisă.

5. Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de persoana privința căreia a fost pornită cauza contravențională, URSU Sergiu, împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-4094/2024 din 26 iulie 2024, *inclusiv din*

oficiu, cu casarea parţială a Hotărârii rejudecarea cauzei şi pronunţarea unei noi Hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanţă prin care procesul contravenţional intentat prin Procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr MAI06 116820 din 19.12.2023 în privința lui URSU Sergiu în temeiul art.336 alin.(1) Cod contravenţional, se încetează pe motivul intervenirii prescripției de tragere la răspundere contravenţională, din considerentele ce succed.

În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit. a) Cod contravenţional, *după examinarea recursului, instanţa de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parţial sau integral, şi dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului contravenţional în cazurile prevăzute la art.441 Cod contravenţional al RM.*

În temeiul prevederilor art.462 alin.(1) Cod Contravențional, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată*.

În continuare Colegiul relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală", în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei*, hotărâre din 01.02.2005, §35 și *Anghel contra României*, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Conform prevederilor art.8 alin.(2) Codul Contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională. În temeiul prevederilor art. 10 Codul Contravențional al RM, constituie contravenție fapta - acțiunea sau inacțiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârșita cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancțiune contravențională. Conform prevederilor art. 14 alin.(1)-(3) Cod contravențional, contravenția se săvârșește cu intenție sau din imprudență. Contravenția se consideră săvârșită cu intenție dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conștient survenirea acestor urmări. Contravenția se consideră săvârșită din imprudență dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deși trebuia şi putea să le prevadă.

În acord cu art. 374 Cod contravențional, procesul contravențional este activitatea desfășurată de autoritatea competentă, cu participarea părților şi a altor persoane titulare de drepturi şi de obligații, având ca scop constatarea contravenției, examinarea şi soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor şi condițiilor care au contribuit la săvârșirea contravenției. Procesul contravențional începe de drept din momentul sesizării sau al autosesizării agentului constatator privind săvârșirea contravenției.

Procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum şi al normelor dreptului internațional şi ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile şi libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

Potrivit art. 458 alin.(1) din Codul contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei. Pentru a purcede la analiza existenței sau inexistenței faptei contravenționale, prioritar instanța de judecată va analiza cuprinsul procesului-verbal cu privire la contravenție prin raportarea acestuia la cerințele imperative prevăzute de legea contravențională prin prisma existenței temeiurilor de declarare a nulității absolute sau relative.

Astfel, calificarea faptei constituie stabilirea caracterului acesteia, încadrarea în textul de lege care o prevede şi o sancționează şi determinarea în fapta comisă, a condițiilor cerute de norma de incriminare pentru existenta acestei fapte.

6. În fapt, reieșind din materialele cauzei Colegiul penal reține că potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 116820 din 19.12.2023, la 03 noiembrie 2023, URSU Sergiu aflându-se la volanul automobilului de model *****, a parcat pe banda din mijloc pe str. bd. *****iar la cerințele funcționarului public cu statut public de a înmâna actele cet. URSU Sergiu a menționat că actele se află în autoturism, astfel s-a urcat la volan și s-a eschivat de la fața locului accelerând brusc.

Faptele contravenientului URSU Sergiu au fost calificate de agentul constatator în baza art. 336 alin.(1) din Codul contravențional, *nesubordonarea cu rea-voință dispoziției sau cererii legitime a procurorului, a ofițerului de urmărire penală, a ofițerului de informații şi securitate, a angajatului cu statut special al Ministerului Afacerilor Interne, a altei persoane, aflate în exercițiul funcțiunii sau al datoriei obștești de asigurare a securității statului, de menținere, asigurare şi restabilire a ordinii publice, de asigurare a siguranței circulației rutiere, de executare a hotărârilor instanței de judecată şi a documentelor executorii şi de combatere a criminalității".*

În legătură cu faptele date i-a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 116820 din 19.12.2023, la 03 noiembrie 2023, prin care URSU Sergiu a fost învinuit pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 336 alin.(1) al Codului Contravențional al RM.

La data de 26.12.2023, agentul constatator a înaintat materialul contravențional către Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani), pentru examinarea în fond a cauzei contravenționale în privința d-lui URSU Sergiu și stabilirea unei sancțiuni contravenționale.

7. În conformitate cu art.440 alin.(1) Cod contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-

verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Potrivit art.442 alin.(1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Se mai subliniază că, aderând la CEDO, Republica Moldova și-a asumat obligația de a garanta protejarea drepturilor și a libertăților proclamate de CEDO ale tuturor persoanelor aflate sub jurisdicția sa. Din prevederile Constituției Republicii Moldova (art.4 alin.2) precum și din hotărârea Curții Constituționale nr.55 din 14 octombrie 1999 „Privind interpretarea unor prevederi ale art.4 din Constituția Republicii Moldova" rezultă că CEDO constituie o parte integrantă a sistemului legal intern și respectiv urmează a fi aplicată direct ca oricare altă lege a RM cu deosebirea că CEDO are prioritate față de restul legilor interne care îi contravin. Art.6 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, consacră dreptul la un proces echitabil, iar reieșind jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, reflectate în cauza *Ziliberberg contra Moldovei* (nr.61821/40, hotărâre din 01.02.2005), Curtea a decis că, contravenția comportă un caracter „penal" în sensul articolului art.6 din Convenția Europeană.

Prin urmare, la examinarea acestei cauze, urmează a fi aplicate prevederile art. 6 din Convenția Europeană și normele generale ale procesului contravențional prevăzute de Codul contravențional. Analizând cele constatate de prima instanță în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că instanța a ajuns în mod întemeiat la concluzia că, organul constatator a făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar şi apreciate de instanță, iar instanța reține că încheierea procesului - verbal cu privire la contravenție este temeinică. Subsidiar la examinarea acestei cauze, urmează a fi aplicate prevederile art. 6 din Convenția Europeană și normele generale ale procesului contravențional prevăzute de Codul contravențional.

Analizând cele constatate de prima instanță în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că instanța a ajuns în mod întemeiat la concluzia că, organul constatator a făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar şi apreciate de instanță, iar instanța reține că încheierea procesului - verbal cu privire la contravenție este temeinică.

Sub acest aspect, instanța de recurs conchide că, față de probele administrate în cauză, prezumția de legalitate a actului administrativ, din care decurge prezumția de autenticitate şi prezumția de veridicitate nu au fost răsturnate în cazul de față, în condițiile în care săvârșirea faptei contravenționale a fost constată pe baza constatărilor a agentului constatator şi a probelor acumulate, iar făptuitorului URSU Sergiu i-a fost dată posibilitatea de a face dovada contrarie celor consemnate în procesul - verbal cu privire la contravenție, însă nu a reușit să răstoarne prezumția de legalitate, valabilitate şi autenticitate de care se bucură procesul - verbal cu privire la contravenții.

Respectiv, fapta contravențională, circumstanțele cauzei, încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor

constitutive ale contravenției – nu au un caracter coincident, de aceea, în opinia Colegiului, nu sunt temeiuri de a pune la îndoială corectitudinea acțiunilor agentului constatator şi legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție.

8. Astfel, cu referire la legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, analizând cuprinsul acestuia prin raportare la cerințele prevăzute de lege sub sancțiunea nulității absolute, instanța constată că dispozițiile legale în materie au fost respectate. Iar, procesul-verbal cuprinde toate mențiunile prevăzute de art. 443 și 445 din Codul contravențional, neexistând temeiuri de nulitate absolută.

Colegiul penal reține că, Legea prevede redactarea procesului verbal într-o anumită formă *ad validatem*, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit, astfel la cazul dedus spre examinare au fost respectate prevederile art.443 alin.(1) lit.d), e) Cod contravențional, și anume, procesul-verbal cu privire la contravenție va include încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției; va cuprinde fapta contravențională, locul și timpul săvârșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție.

În continuare, instanța de judecată remarcă că procesul – verbal cu privire la contravenție fiind întocmit de un organ al statului aflat în exercițiul funcțiunii trebuie sa i se recunoască valoarea probatorie sub aspectul constatării stării de fapt, ca efect al triplei prezumții de autenticitate, veridicitate și legalitate. În acest sens este de menționat că în jurisprudența CtEDO s-a reținut în mod constant că prezumțiile nu sunt în principiu, contrare Convenției. În așa mod, Curtea a constatat anterior că prezumțiile de fapt și de drept se regăsesc în orice sistem de drept; în principiu, convenția nu derogă de la acestea, însă în materie penală obligă statele contractante să nu depășească un anumit prag. În special, articolul 6 § 2 impune statelor să aibă în vedere aceste prezumții, aceasta în limite rezonabile, ținând cont de gravitatea faptelor și păstrând dreptul la apărare (Salabiaku împotriva Franței, hotărârea din 7 octombrie 1988, seria A, nr. 141-A, pag. 15, pct. 28; Telfner împotriva Austriei, nr. 33501/96, pct. 16, 20 martie 2001).

Constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

În această ordine de idei, agentul constatator a făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar și apreciate de instanțe, iar instanța reține că încheierea procesului – verbal cu privire la contravenție este temeinică. Sub acest aspect, instanța conchide că, față de probele administrate în cauză, prezumția de legalitate a actului administrativ, din care decurge prezumția de autenticitate şi prezumția de veridicitate nu au fost răsturnate în cazul de față, în condițiile în care săvârșirea faptei contravenționale a fost constatată pe baza constatărilor personale a agentului constatator și a probelor acumulate.

Examinând materialele cauzei contravenționale Colegiul nu a stabilit încălcarea cărorva drepturi şi libertăți ale lui URSU Sergiu. La fel, se reține că, procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit în prezența făptuitorului care a refuzat de a semna procesul verbal cu privire la contravenție, fapt confirmat prin semnătura martorului asistent.

La fel, este consemnat dreptul de a-şi invita un apărător, de a solicita un interpret sau de a-și prezenta obiecții și probe suplimentare, neutilizat de făptuitor inclusiv cu ocazia citării sale legale. În concordanță cu cele expuse, Colegiul precizează că dreptul la apărare nu este unul absolut şi în fiecare caz trebuie să se stabilească dacă, în lumina ansamblului procedurii, restricția în cauză a privat inculpatul de un proces echitabil, iar în cazul în care acestuia i-au fost asigurate aceste garanții până la examinarea cauzei în fond, în fața unui tribunal, instanța consideră că nu i-au fost aduse repercusiuni grave în drepturile esențiale ale lui URSU Sergiu.

Subsecvent, din cercetarea actului menționat, instanța de recurs constată că agentul constatator a respectat prevederile art. 443 alin.(1) lit. a)-h) din Codul contravențional și a inserat data (ziua, luna, anul), ora și locul încheierii, calitatea, numele și prenumele agentului constatator, denumirea autorității pe care o reprezintă; numele, prenumele, domiciliul, ocupația persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din buletinul ei de identitate sau, după caz, din alt act care stabilește identitatea persoanei, fapta contravențională, locul şi timpul săvârșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție; încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției; mențiunea prin semnătură despre aducerea la cunoștința persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional a drepturilor şi obligațiilor lor prevăzute la art.384 și 387, obiecțiile și probele pe care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional le aduce în apărarea sa, iar decizia de remitere a cauzei este stipulată clar și descifrabil.

Totodată, agentul constatator a descris în conținutul actului fapta contravențională, formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite, argument prin care instanța de recurs nu a constatat incertitudini la descrierea faptei şi persoanei.

Instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și a ținut cont de cerințele art.457-458 Cod contravențional care prevăd examinarea contravenției sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei și corect a conchis că actele contravenționale întocmite în privința lui URSU Sergiu sunt legale și învinuirea adusă este întemeiată, fiind confirmată prin probe, pertinente, concludente, admisibile și utile procesului de stabilire a adevărului

9. Studiind materialele cauzei, Colegiul penal reține că, vinovăția lui URSU Sergiu este dovedită pe deplin, fiind corect imputată încadrarea juridică a acțiunilor conform art. 336 alin.(1) din Codul Contravențional respectiv faptele constatate prin procesul –verbal de contravenție seria/nr. MAI06 116820 din 19.12.2023, sunt pe deplin confirmate, iar

acuzarea formulată de agentul constatator se întemeiază pe probe certe și concludente, la materialele procesului contravențional au fost anexate probe materiale care confirmă fapta incriminată de agentul constatator contravenientului, ceea ce echivalează cu îndeplinirea obligației pozitive a agentului constatator de demonstrare a vinovăției acestuia.

Or, potrivit art. 19 şi 21 al Legii nr. 320 din 27 decembrie 2012, cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, polițiștii au atribuții exhaustive în domeniul menținerii, asigurării și restabilirii ordinii, și securității publice, inclusiv de a reacționa prompt la orice solicitare în acest sens, iar acțiunile comise de terți în scopul perturbării acestor activități, a priori necesită a fi sancționate, în vederea asigurării realizării cu succes a scopurilor generale ale poliției, care are misiunea de a apăra drepturile şi libertățile fundamentale ale persoanei prin activități de menținere, asigurare şi restabilire a ordinii şi securității publice, de prevenire, investigare şi de descoperire a infracțiunilor şi contravențiilor.

Mai mult, reieșind din prevederile art. 25 alin. (5) pct. 1), 3) sau 4) al aceleiași legi, în realizarea atribuțiilor de serviciu, polițistul are împuterniciri de a solicita persoanelor, respectarea ordinii publice și încetarea acțiunilor ilegale, iar, în caz de necesitate, pentru asigurarea respectării cerințelor legale să intervină prin aplicarea forței fizice, mijloacelor speciale sau a armei de foc din dotare, în condițiile stabilite de lege, să stabilească identitatea persoanelor care încalcă dispozițiile legale ori dacă sânt indicii că acestea pregătesc sau au săvârșit o faptă ilicită sau prejudiciabilă, precum și a persoanelor care solicită intrarea într-un perimetru restricționat, precum şi să conducă la sediul unității de Poliție persoanele care, prin acțiunile lor, periclitează viața sau sănătatea persoanelor, ordinea şi securitatea publică sau alte valori sociale ocrotite de lege, precum şi persoanele suspectate de săvârșirea unor fapte ilicite sau prejudiciabile, a căror identitate nu a fost stabilită în condițiile legii. În acest context, agentul constatator a făcut dovadă stării de fapt prin probele anexate la dosar și apreciate de instanțe, iar instanța reține că încheierea procesului verbal este una temeinică.

Astfel, reieșind din cumulul de probe administrate de către agentul constatator în cadrul constatării contravenției nominalizate se denotă că URSU Sergiu se face vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 336 alin.(1) Cod contravențional și anume prin:

- procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 116820 din 19.12.2023, la 03 noiembrie 2023;

-planșa fotografică anexată la materialele cauzei contravenționale;

- înregistrarea video;

-raport privind înregistrarea contravenției;

-rapoartele ofițerilor de poliție Centru;

-proces-verbal de cercetare la fața locului;

-procesul-verbal de audiere a martorului din 03.11.2023;

-ordonanță de ridicare din 10.12.2022;

- ordonanță de ridicare din 04.11.2023;

-proces verbal de ridicare a obiectelor și documentelor din 04.11.2023;

-proces verbal de audiere a persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional din 10.12.2023;

-cazier contravențional prin care se atestă că URSU Sergiu a fost sancționat contravențional de 94 de ori;

Probele prezentate nu au fost contestate de către făptuitor, careva probe ce resping faptele stabilite de către agentul constatator instanței nu au fost prezentate. Astfel, sub aspectul temeiniciei procesului-verbal, instanța de recurs reține că, situația de fapt reținută în demers corespunde realității.

Prin urmare, raportând împrejurările de fapt stabilite la circumstanțele de drept descrise, Colegiul penal relevă că, URSU Sergiu corect și întemeiat a fost identificat ca o persoană care a comis fapta prevăzută de art. 336 alin.(1) din Codul contravențional, care stabilește răspunderea pentru, *nesubordonarea cu rea-voință dispoziției sau cererii legitime a procurorului, a ofițerului de urmărire penală, a ofițerului de informații şi securitate, a angajatului cu statut special al Ministerului Afacerilor Interne, a altei persoane, aflate în exercițiul funcțiunii sau al datoriei obștești de asigurare a securității statului, de menținere, asigurare şi restabilire a ordinii publice, de asigurare a siguranței circulației rutiere, de executare a hotărârilor instanței de judecată şi a documentelor executorii şi de combatere a criminalității”*.

Astfel, instanța de recurs stabilește că conform art. 425 alin.(7) din Codul Contravențional al RM, procesului contravențional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la mijloacele de probă și la procedeele probatorii, cu excepțiile prevăzute de prezentul cod. În corespundere cu art. 101 alin.(1)-(4) din Codul de procedură penală al RM, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenței, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

La fel, instanța reține că, legiuitorul în art. 442 alin.(1) Cod contravențional, a definit procesul verbal cu privire la contravenție, ca fiind un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Subsecvent, a fost legiferat și faptul că procesul verbal cu privire la contravenție se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional, fie în absența sa.

Interpretând art. 425 alin.(2) în coroborare cu art. 442 alin.(1) al Codului contravențional, rezultă că procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 116820 din 19.12.2023, face dovada cu privire la situația faptică și încadrarea în drept stabilită de agentul constatator a săvârșirii nemijlocite a contravenției, urmând a fi examinat în raport cu actele existente la dosar.

Constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare, reieșind din prevederile art. 440 alin.(1) din Codul

Contravențional al RM. Ținând cont de prevederile legale supra indicate, instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate

10. În condițiile speței, Colegiul penal stabilește că din procesul-verbal cu privire la contravenție și a materialului probator anexat, acțiunile cet. URSU Sergiu întrunesc elementele constituie ale componenței de contravenție.

Respectiv Colegiul alăturat instanței de judecată consideră că careva dubii la capitolul vinovăției lui URSU Sergiu de comiterea faptei contravenționale, în condițiile în care au fost prezentate probe verosimile, concludente și pertinente, dar și administrate fără careva încălcări la etapa de colectare a acestora, care demonstrează clar și fără echivoc faptul comiterii acțiunii de încălcare a legislației de nesubordonarea cu rea-voință cererii legitime a angajatului cu statut special al Ministerului Afacerilor Interne.

De asemenea, instanța de recurs conchide și faptul că, la etapa constatării și cercetării faptei contravenționale de către agentul constatator, nu au fost admise careva erori și omisiuni specificate la art. 443 CC al RM, astfel că temeiuri de nulitate a actului de constatare și sancționare contravențională nu s-au identificat.

Astfel cu referire la legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, analizând cuprinsul acestuia prin raportare la cerințele prevăzute de lege sub sancțiunea nulității absolute, instanța de recurs constată că dispozițiile legale în materie au fost respectate.

Prin urmare procesul-verbal cuprinde toate elementele necesare şi mențiunile prevăzute de art. 443 din Codul contravențional. Așa fiind, procesul-verbal cu privire la contravenție cuprinde toate mențiunile obligatorii prevăzute de legea contravențională sub sancțiunea nulității absolute şi nefiind afectat de alte vicii de natură să ducă la anularea sa, prin urmare, instanța de recurs respinge ca fiind formale și nejustificate argumentele avocatului precum că procesul – verbal cu privire la contravenție a fost întocmit contrar prevederilor art. 443 din Codul contravențional.

În această ordine de idei, reieșind din raționamentele expuse, instanța de recurs constatat că, atât din probele acumulate de către agentul constatator în cadrul procesului de constatare a contravenției, se deduce faptul că URSU Sergiu aflându-se la volanul automobilului de model *****, a parcat pe banda din mijloc pe str. bd. *****iar la cerințele funcționarului public cu statut public de a înmâna actele cet. URSU Sergiu a menționat că actele se află în autoturism, astfel s-a urcat la volan și s-a eschivat de la fața locului accelerând brusc, pentru care acțiuni și necesită să fie sancționat conform prevederilor art.. 336 alin.(1) din Codul Contravențional, acțiuni/inacțiuni considerate drept faptă contravențională.

Colegiul apreciază ca fiind pur declarative și neîntemeiate alegațiile recurentului precum că la materialele cauzei nu sunt probe care să demonstreze că anume URSU Sergiu a încălcat legislației de nesubordonarea cu rea-voință cererii legitime a angajatului cu statut special al Ministerului Afacerilor Interne, or instanța de recurs le apreciază critic ca fiind o metodă de apărare, deoarece acestea sânt combătute în totalitate prin probele anexate de agentul constatator. Sub acest aspect, instanța de recurs conchide că, față de

probele administrate în cauză, prezumția de legalitate a actului administrativ, din care decurge prezumția de autenticitate și prezumția de veridicitate nu au fost răsturnate în cazul de față, în condițiile în care săvârșirea faptei contravenționale a fost stabilită pe baza constatărilor personale a agentului constatator și a probelor acumulate, precum și din comportamentul contravenientului și declarațiile martorului.

Astfel, Colegiul penal precizează că din materialele prezentate, în baza actului de individualizare a faptei ilicite și subiectului ce a comis aceasta, agentul constatator din cadrul INSP al IGP MAI, DANUȚA Serghei nu a pus în exclusivitate doar procesul verbal cu privire la contravenție, dar a argumentat prin probe pertinente, susținute prin declarațiile inclusiv ale făptuitorului, a planșei fotografice cât și raportul, agentului superior.

La caz, Colegiul penal relevă că, nu rezistă criticii argumentul recurentului potrivit căruia hotărârea instanței de judecată se limitează la o expunere superficială și abstractă a aspectelor faptice ale cauzei, or se constată că instanța de judecată la examinarea cauzei a determinat caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei, precum și alte circumstanțe care au importanță pentru examinarea cauzei, adică a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, cu respectarea dreptului la un proces echitabil.

11. Cu referire la argumentele recurentului, care a pledat pentru nevinovăția făptuitorului în săvârșirea faptei contravenționale imputate, instanța de recurs consideră necesară o evaluare riguroasă a acestor afirmații. Or, această versiune a apărării este orientată către evitarea asumării responsabilității contravenționale de către făptuitor. Această interpretare este susținută de faptul că argumentele avocatului se află într-o evidentă contradicție cu ansamblul probatoriului prezentat în dosar. Prin urmare, Colegiul penal acordă o importanță deosebită analizei probelor enunțate supra, ce infirmă ipoteza apărării.

Colegiul penal reconfirmă constatările de fapt ale cauzei, ce rezidă din materialele acumulate la dosar și cercetate nemijlocit de către instanța de judecată, astfel că, se reconfirmă poziția instanței precum că, făptașul nu a prezentat nici o probă pertinentă, concludentă și utilă care ar combate argumentele agentului constatator și ar dovedi contrariul.

În continuare Colegiul penal reține că conform sancțiunii normei art. 336 alin.(1) Cod Contravențional al RM, comiterea acestei fapte se sancționează cu amendă de la 24 la 36 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 30 la 60 de ore.”.

Prin urmare Colegiul reține că instanța de judecată legal și întemeiat a ajuns la concluzia privind vinovăției cet. URSU Sergiu în comiterea contravenției prevăzute de art. 336 alin.(1) Cod Contravențional. Reieșind din circumstanțele constatate, Colegiul concede corectă soluția instanței de judecată referitoare la rezonabilitatea de a aplicat în privința lui URSU Sergiu în baza art. 336 alin.(1) Cod contravențional sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 24 (douăzeci și patru) unități convenționale, ceea ce constituie 1200 (o mie două sute) lei,

12. În continuare, Colegiul penal relevă că, articolul 441 alin.(1) lit. b) Cod contravențional prevede că, procesul contravențional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat și va fi încetat în cazurile în care se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art.3 alin.(3), art.4 alin. (3) și articolele 20-31.

În conformitate cu prevederile art.3 Cod contravențional, caracterul contravențional al faptei și sancțiunea ei contravențională se stabilesc de legea în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Legea contravențională care înăsprește sancțiunea sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei contravenții nu are efect retroactiv.

Colegiul penal constată că în acest caz sunt aplicabile prevederile art.30 din Codul contravențional, în vigoare la momentul comiterii contravenției și al întocmirii procesului-verbal de contravenție, care menționează că prescripția înlătură răspunderea contravențională. Termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de un an.

În conformitate cu prevederile art.30 alin.(2) *Termenul general de prescripţie a răspunderii contravenţionale este de un an,* iar în conformitate cu prevederile alin.(5), *termenul de prescripţie curge de la data săvârşirii contravenţiei şi până la data rămânerii definitive a hotărârii cu privire la cauza contravenţionala.*

Astfel, Colegiul penal ajunge la concluzia că acțiunile lui URSU Sergiu au fost corect încadrate în baza art. 336 alin.(1) Codul contravențional, vinovăția acestuia fiind pe deplin dovedită, însă, procesul contravențional în partea stabilirii sancțiunii pecuniare trebuie încetat în temeiul expirării prescripției aplicării sancțiunii pentru această contravenție, prevăzut de art.30 Cod contravențional.

Colegiul reține că momentul în care hotărârile primei instanțe devin definitive poate fi stabilit prin raportare la articolul 466 alin. (2) pct. 4)-6), iar cele ale instanței de recurs prin raportare la articolul 466 alin. (4) din Codul de procedură penală.

În contextul celor menționate, Colegiul penal menționează că, în special atunci când cauza contravențională este remisă spre examinare după competență în fond instanței de judecată, hotărârea de judecată poate fi atacată cu recurs. Recursul suspendă executarea sancțiunii contravenționale, fără a suspenda curgerea termenului de prescripție al răspunderii contravenționale, care poate fi suspendat doar dacă persoana care a săvârșit contravenția se sustrage de la procesul contravențional.

Cu aplicabilitate la cele reiterate se reține că, faptele imputate lui URSU Sergiu prin procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 116820 din 19.12.2023, a fost remis de către agentul constatator spre examinare instanței de judecată în baza prevederilor art. 395 din Codul Contravențional, respectiv se constată că a expirat termenul special de prescripție de 1 an de atragere la răspundere contravențională, dat fiind faptul că procesul verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 116820, a fost întocmit la data de 19 decembrie 2023 pentru fapta comisă la data de 03.11.2023, prin urmare Colegiul reține că termenul de prescripție stabilit expres de legiuitor, în lipsa unei hotărâri definitive, a expirat la data de 03.11.2024. În aceste condiții, se remarcă faptul că la data examinării prezentei cauze, a intervenit termenul general de prescripție.

Prin urmare instanța de recurs reține că termenul general de prescripție de 1 an a expirat pentru fapta contravențională imputată lui URSU Sergiu în baza art. 336 alin.(1)

Codul contravențional, și în acest sens procesul urmează a fi încetat în legătură cu expirarea termenului de prescripție de atragere la răspundere contravențională.

Colegiul penal reține că, oricât de mare ar fi intervalul de timp scurs de la data la care contravenientul a început activitatea contravențională, exista posibilitatea angajării răspunderii contravenționale. Numai din momentul încetării caracterului continuu (de la data încetării acțiunilor contravenționale, a constatării faptei contravenționale sau a intentării procedurii) va începe să curgă termenul de prescripție de tragere la răspundere contravențională.

Așadar, cu referire la cele enunțate supra și luând în considerare că de la data săvârșirii contravenției de către URSU Sergiu și până la data examinării cauzei contravenționale în instanța de recurs s-a scurs o perioadă de timp mai mare de 12 luni, instanța de recurs consideră necesar de a înceta procesul contravențional în legătură cu intervenirea prescripției răspunderii contravenționale, or, expirarea termenului de prescripție înlătură răspunderea contravențională pentru fapta ce conține elementele constitutive ale contravenției.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal va admite recursul declarat de către persoana în privința căreia a fost pornită cauza contravențională, URSU Sergiu, împotriva Hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-4094/2024 din 26 iulie 2024 inclusiv din oficiu, casând parțial Hotărârea primei instanțe în partea aplicării sancțiunii contravenționale și va înceta procesul contravențional din motivele menționate.

13. Conducându-se de prevederile art. 473 alin.(1) pct.2) lit. a), 474 Cod contravențional, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de către persoana în privința căreia a fost pornită cauza contravențională, URSU Sergiu, inclusiv din oficiu.

Se casează parțial Hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) nr. 4-4094/2024 din 26 iulie 2024, în cauza contravențională intentată în privința lui URSU Sergiu în temeiul art.336 alin.(1) Cod contravențional, în partea stabilirii sancțiunii contravenționale.

Se rejudecă cauza și se pronunță o nouă Hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Procesul contravențional intentat prin Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 116820 din 19.12.2023 în privința lui **URSU Sergiu** în temeiul art.336 alin.(1) Cod contravențional, se încetează pe motivul intervenirii prescripției de tragere la răspundere contravențională.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Oxana ROBU**

Judecătorii **Vitalie BUDECI**

Vladislav SCHIBIN